

Formaal med denne end egentlig dette at billigøre Brødet. Mon ikke Formaalet dermed nok saa meget har været at billigøre Vælgerne, som Socialdemokratiet der ved skulde indfange for at holde Systemet oppe? Derpaa tyder i hvert Fald det Hop i Prisen, som ganske kort Tid efter, at Landstingsvalget havde fundet Sted, indtraadte.

Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen, at naar han indvender imod vort Forslag, at Prisaftaler ikke er forbudt deri — det samme har det ærede Medlem Hr. Rode indvendt —, saa er dette ganske vist rigtigt, men det er saaledes af den ganske simple Grund, at for det første er et almindeligt Forbud imod Prisaftaler, selv om der er Tale om saadanne Aftaler, som f. Eks. tilsigter en Forhøjelse af Prisen af en almindelig Forbrugsvare, urimeligt, da der maa en nærmere Undersøgelse til for at klarlægge, hvad Formaalet med en saadan eventuel Prisforhøjelse til syvende og sidst er. Og for det andet indeholder vort Forslag ikke et saadant Forbud, fordi vi føler os overbevist om, at effektivt kan det dog ikke gøres. Der er intet utilstedeligt efter vor Opfattelse i en saadan Aftale, saa længe den hviler paa Frivillighedens Grund, og saa længe den giver Plads for fri Konkurrence ved Siden af, d. v. s. saa længe den ikke søger ved de Magtmidler, den raader over, at hindre andre i at drive en tilsvarende Forretning paa den Maade, vedkommende vil, saa længe den ikke ved Boykotning, økonomisk og personlig Forfølgelse søger at hindre andre i at udøve deres Erhverv i Frihed. Og gør den det, hvis det maatte vise sig at blive Tilfældet, er vi netop paa det Tidspunkt i Udviklingen, hvor Venstres Forslag sætter ind, hvor vi borttager hele det retlige Grundlag for saadanne Aftaler, hvor vi giver det i Domstolens og ikke i Administrationens Haand, saaledes som den højtærede Minister vil det, ved Hjælp af sagkyndige Udvalg, som Domstolene kan skaffe sig til Disposition, at afgøre, af hvilken Karakter den vedkommende Aftale er, for sluttelig i Henhold til § 3 i Loven at idømme Folk eller Sammenlutninger, som har udnyttet deres økonomiske og tekniske Magt til at slaa andre ned, hindre dem i at udøve deres Erhverv i Fred, baade Straf og Erstatning.

Og her vil jeg da gerne sige til det ærede Medlem Hr. Rode, at jeg næsten maa tro, at han ikke har læst Venstres Forslag, thi hvis han havde læst det, synes det mig ikke, at han kunde omtale det paa den Maade, som han har gjort. Han siger nemlig

— paa Spalte 2841 —, at efter det Forslag, som Venstre har stillet, kan selv de mest uretfærdige, de mest illoyale, de mest skadelige Aftaler faa Lov til uhindret at virke, saa længe de formaar at holde sig skjult. Men naar Aftaler er af denne skadelige Art, naar de er illoyale, saa vil de jo altid hos dem, der staar udenfor Aftalen, vække Modstand, med andre Ord Aftaler af den Karakter vil altid give Anledning til, at der er Folk, som føler sig brøstholdne, skadede i deres Erhverv, hindrede i at udøve dette, men Folk, som nu, fordi der er Adgang til Boykotning, Adgang til en fortsat Ødelæggelse af deres Virksomhed, enten bøjer sig ind under Organisationerne, ind under Sammenlutningerne, eller lider økonomisk i Stilhed, — der vil altid være saadanne, og naar en Lovgivning som den, vi har stillet Forslag om, er gennemført, vil de straks dukke op til Overfladen, straks lade deres Nødraab høre, og gennem den Lovgivning stiller Samfundet sig da paa deres Side, hævder deres Frihed til at drive deres Erhverv og idømmer dem, der søger at hindre dem deri, Straf og Erstatning i Henhold til § 3.

Det ærede Medlem Hr. Rode kan dog formentlig ikke mene, at der ved vort Forslag skulde være truffet Bestemmelser om, at man kan bryde ud af en fuldkommen loyal Aftale, som burde være forpligtende, en Aftale, som oven i Købet er samfundsgavnlig, og bør være uden Straf i den Anledning, ja oven i Købet under Samfundets Beskyttelse, altsaa Bestemmelser til Gunst for den illoyale og skadelige Udbryder. Hvor kan det ærede Medlem Hr. Rode dog udtale sig paa den Maade? Der er dog faktisk i vort Forslag ingenlunde Tale om, at alle Aftaler er unddraget retlig Beskyttelse. Det ærede Medlem maa dog læse og holde fast paa det, han læser, saaledes at han forstaar, at de Aftaler, der i vort Forslags § 1 er Tale om, er kollektive Aftaler, som angaar Pris-, Produktions- og lignende Forhold, som tilsigter at begrænse den enkeltes Erhvervs- eller Arbejdsfrihed, og som tilsigter at hemme den frie Konkurrence og direkte eller indirekte at hidføre Monopol. Mon der nu er mange af disse Aftaler, der virkelig kan siges at være af fuldkommen loyal Art, mon der er ret mange af disse Aftaler, der bør beskyttes af Samfundet, og hvor man kan sige, at den, der bryder ud, er en illoyal og skadelig Udbryder? Jeg tror ikke, der vil være mange Tilfælde, hvor dette vil kunne paavises; men i hvert Tilfælde Undersøgelsen deraf er jo givet i